

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**
(Міненерговугілля України)

01601, м.Київ, вул. Хрещатик, 30, тел.: 206-38-44, 206-38-45, ф.: 531-36-92
E-mail: kanc@mev.gov.ua, Код ЄРПОУ 37471933

№ _____

На № _____

від _____

**Державна регуляторна
служба України**

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Міністерство енергетики та вугільної промисловості України направляє розроблений проект Закону України «Про енергетичного омбудсмена» на розгляд та погодження.

Додатки:

1. Проект Закону України на 18 арк.
2. Копія пояснювальної записки на 2 арк.
3. Копія повідомлення про оприлюднення на 1 арк.
4. Копія аналізу регуляторного впливу на 13 арк.
5. Копія Наказу Міненерговугілля на 2 арк.

Міністр

І. Насалик

200831

ПРОЕКТ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про енергетичного омбудсмена

Цей Закон визначає правовий статус енергетичного омбудсмена, його завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) енергетичний омбудсмен — посадова особа, статус, функції та повноваження якої визначені цим Законом;

2) споживач - фізична особа, фізичні особи-підприємці та суб'єкти мікропідприємництва, що купують електричну енергію, природний газ, теплову енергію для власного споживання відповідно до договору;

3) Рішення енергетичного омбудсмена – обов'язкова для виконання письмова вимога енергетичного омбудсмена до суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг щодо усунення порушень законодавства про захист прав споживачів в сферах енергетики та комунальних послуг.

2. Інші терміни, що використовуються в цьому Законі, вживаються у значенні, встановленому в Господарському кодексі України, Законі України «Про ринок електричної енергії», Законі України «Про ринок природного газу», Законі України «Про теплопостачання», Законі України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», інших актів законодавства, що регулюють відносини у відповідних сферах.

Стаття 2. Правова основа діяльності енергетичного омбудсмена

1. Правовою основою діяльності енергетичного омбудсмена є Конституція України, цей Закон, Закон України «Про ринок електричної енергії», Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у

сферах енергетики та комунальних послуг”, Закон України ”Про запобігання та протидію корупції”, міжнародні договори України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства України.

Стаття 3. Правовий статус енергетичного омбудсмена

1. Енергетичний омбудсмен є посадовою особою, статус якої визначається цим та іншими законами України.
2. Енергетичний омбудсмен здійснює свою діяльність незалежно від інших державних органів та посадових осіб.
3. Енергетичний омбудсмен має печатку, власні бланки, зразок яких затверджується Кабінетом Міністрів України.
4. Енергетичний омбудсмен та його секретаariat діють відповідно до положення, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.
5. Місцезнаходженням енергетичного омбудсмена є столиця України - місто Київ.

Стаття 4. Сфера діяльності енергетичного омбудсмена

1. Енергетичний омбудсмен здійснює діяльність з інформування, забезпечення та захисту прав і інтересів споживачів, що були порушені в результаті дій та/або бездіяльності, суб’єктів господарювання, що провадять діяльність:

1) у сфері енергетики:

діяльність з розподілу, постачання електричної енергії;

діяльність з розподілу та постачання природного газу;

2) у сфері комунальних послуг:

діяльності з транспортування теплової енергії місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії;

2. Енергетичний омбудсмен не розглядає спори між суб’єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

3. Енергетичний омбудсмен не розглядає спори з питань виробництва, передачі електричної енергії, зберігання (закачування, відбору), транспортування природного газу, діяльності установок зрідженого природного газу, діяльності оптових покупців природного газу.

Стаття 5. Мета та форми діяльності енергетичного омбудсмена

1. Метою діяльності енергетичного омбудсмена є:

1) посилення ролі споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, в тому числі сприяння самостійному захисту своїх інтересів споживачами;

2) забезпечення швидкого та ефективного врегулювання спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг;

3) інформування споживачів про їх права в сферах енергетики та комунальних послуг;

4) аналіз та вдосконалення нормативно-правових актів, які спрямовані на регулювання цивільно-правових відносин між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг. Енергетичний омбудсмен з метою організації своєї діяльності:

2. Енергетичний омбудсмен з метою організації своєї діяльності:

1) розглядає скарги споживачів та забезпечує вирішення спорів з питань, що належать до його компетенції;

2) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції;

3) направляє інформаційні листи, які мають рекомендаційний характер, суб'єктам господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг для забезпечення однакового застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції;

4) розробляє пропозиції в межах своєї компетенції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України,

нормативно-правових актів міністерств, Регулятора, інших органів державної влади та місцевого самоврядування та в установленому порядку подає їх на розгляд до відповідного органу;

5) організовує інформаційну діяльність у сфері своєї компетенції;

6) щорічно інформує Кабінет Міністрів України, Регулятора, центральний орган виконавчої влади, що здійснює формування та забезпечення реалізації державної політики в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному та нафтогазовому комплексах, центральний орган виконавчої влади, що реалізовує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики про результати здійснення діяльності із захисту прав та інтересів споживачів у сферах енергетики та комунальних послуг;

7) складає та розміщує на офіційному веб-сайті енергетичного омбудсмена стандартні форми звернень та скарг до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг;

8) звертається до Регулятора, у разі невиконання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг рішень омбудсмена, зокрема щодо розгляду таких спорів Регулятором;

9) у разі виявлення за результатами розгляду скарг споживачів ознак адміністративного правопорушення чи злочину, енергетичний омбудсмен зобов'язаний передати відповідні матеріали справи до відповідного правоохоронного органу;

10) здійснює співробітництво з громадськими організаціями із захисту прав та інтересів споживачів;

11) здійснює співробітництво з органами позасудового захисту прав та інтересів споживачів інших держав, міжнародними організаціями, які співпрацюють з Україною у сферах енергетики та комунальних послуг, укладає з ними угоди про співробітництво;

12) роз'яснює споживачам застосування норм чинного законодавства в сфері енергетики та комунальних послуг відповідно до компетенції;

яка:

1) є членом політичної партії;

2) не менш як три місяці протягом одного року до дня подання заявки на відкритий конкурс входила до складу керівних органів політичної партії;

3) є національним публічним діячем (відповідно до терміна в значенні, визначеному Законом України "Про запобігання та протидію легалізації

13) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 6. Основні принципи діяльності енергетичного омбудсмена

1. Основними принципами діяльності енергетичного омбудсмена є:

- 1) законність;
- 2) неупередженість та справедливість;
- 3) відкритість та прозорість;
- 4) незалежність;
- 5) політична нейтральність;
- 6) безоплатність розгляду скарг споживачів.
- 7) сприяння сторонам у досягненні ними мирової угоди на будь-якій стадії розгляду спору.

РОЗДІЛ II

ПОРЯДОК ОБРАННЯ НА ПОСАДУ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ З ПОСАДИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ОМБУДСМЕНА ТА ЙОГО ЗАСТУПНИКІВ

Стаття 7. Вимоги до кандидата на посаду енергетичного омбудсмена

1. Енергетичним омбудсменом може бути:

- 1) громадянин України, який на день обрання досяг 35 років;
- 2) володіє державною мовою;
- 3) має вищу освіту у галузі права;
- 4) має бездоганну ділову репутацію, високі моральні якості;
- 5) має досвід роботи у сферах енергетики чи комунальних послуг не менше п'яти років.

2. Не може бути призначена на посаду енергетичного омбудсмена особа, яка:

- 1) є членом політичної партії;
- 2) не менш як три місяці протягом одного року до дня подання заявки на відкритий конкурс входила до складу керівних органів політичної партії;
- 3) є національним публічним діячем (відповідно до терміна в значенні, визначеному Законом України "Про запобігання та протидію легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”);

4) є членом органів управління суб'єктів природних монополій та/або суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сферах енергетики чи комунальних послуг або близька особа якої, в значенні Закону України «Про запобігання корупції», є членом органів управління таких суб'єктів господарювання;

5) володіє прямо або опосередковано підприємствами або корпоративними правами будь-яких суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики чи комунальних послуг, або близька особа якої, в значенні Закону України «Про запобігання корупції», є власником таких підприємств або корпоративних прав;

6) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

7) має судимість за вчинення злочину, не погашену або не зняту в установленому законом порядку;

8) притягалася на підставі обвинувального вироку, що набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією;

9) до якої протягом року до дня подання заявки на відкритий конкурс застосовувалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

10) не пройшла спеціальну перевірку відповідно до Закону України “Про запобігання корупції”.

2. Енергетичний омбудсмен не може займати в Україні будь-які виборні посади або обіймати інші посади в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, виконувати іншу оплачувану чи неоплачувану роботу в зазначених органах або суб'єктах господарювання, що провадять діяльність у сферах електричної енергії, природного газу, у сфері комунальних послуг.

Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають повну вищу освіту, бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості,

3. Жодне обмеження або заборона, передбачені цим Законом, не стосується викладацької та/або наукової діяльності, отримання авторської винагороди енергетичним омбудсменом.

Стаття 8. Порядок призначення енергетичного омбудсмена.

1. Енергетичний омбудсмен обирається Конкурсною комісією.

2. Склад, положення та процедура відбору Конкурсною комісією кандидатів на посаду енергетичного омбудсмена затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Призначення на посаду енергетичного омбудсмена здійснюється за результатами відкритого конкурсного відбору на зайняття цієї посади. Організацію та проведення конкурсного відбору здійснює Конкурсна комісія з добору кандидатів на посади енергетичного омбудсмена (далі - Конкурсна комісія), що утворюється і діє відповідно до цього Закону.

4. До складу Конкурсної комісії входять:

1) три особи, яких визначає Кабінет Міністрів України за поданнями:

центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у паливно-енергетичному комплексі;

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива.

центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань розвитку підприємництва, технічного регулювання та захисту прав споживачів.

2) одна особа, яку визначає Регулятор;

Конкурсна комісія вважається повноважною у разі затвердження в її складі не менше чотирьох осіб.

Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають повну вищу освіту, бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості,

суспільний авторитет, досвід роботи у сферах енергетики чи комунальних послуг не менше 5 років.

Строк повноважень члена Конкурсної комісії становить три роки та може бути припинений достроково за ініціативою органу, що призначив такого члена Конкурсної комісії, або за власною ініціативою члена Конкурсної комісії.

Члени Конкурсної комісії виконують свої функції на громадських засадах.

Конкурсна комісія обирає голову та затверджує регламент своєї роботи.

Засідання Конкурсної комісії проводяться у формі відкритих слухань. Протокол засідання розміщується на офіційних веб-сайтах Кабінету Міністрів України та Регулятора протягом трьох робочих днів з дня його проведення.

На засіданнях Конкурсної комісії як спостерігачі можуть бути присутніми народні депутати України, представники Європейської Комісії, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, інших міжнародних організацій, які співпрацюють з Україною у сферах енергетики та комунальних послуг, а також представники громадськості.

Забороняється незаконне втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших фізичних або юридичних осіб у діяльність Конкурсної комісії.

Інформація про час і місце проведення засідання Конкурсної комісії оприлюднюється на офіційних веб-сайтах Кабінету Міністрів України не пізніше ніж за два робочі дні до його початку.

Протоколи засідань Конкурсної комісії розміщуються на офіційних веб-сайтах Кабінету Міністрів України протягом трьох робочих днів з дня їх проведення.

Роботу Конкурсної комісії забезпечує Кабінет Міністрів України.

Конкурсна комісія оголошує прийом заявок на відкритий конкурс:

у разі закінчення строку повноважень енергетичного омбудсмена та його заступників, визначеного цим Законом, - за три місяці до дня закінчення строку повноважень;

... які отримали найвищий рейтинг, загальним списком у кількості з розрахунку дві особи на одну посаду енергетичного омбудсмена.

Конкурсна комісія оприлюднює інформацію про кандидатів, які отримали найвищий рейтинг та подані на розгляд Кабінету Міністрів України.

Кабінет Міністрів України призначає на посаду енергетичного омбудсмена та його заступників з відібраних Конкурсною комісією кандидатів не пізніше місячного строку з дня внесення Конкурсною комісією відповідного подання.

Енергетичний омбудсмен призначається на посаду рішенням Кабінету Міністрів України.

у разі дострокового припинення повноважень енергетичного омбудсмена, відповідно до цього Закону - протягом п'яти робочих днів із дня припинення повноважень.

Прийом заявок на відкритий конкурс здійснюється протягом 45 календарних днів з дня оголошення конкурсу. Порядок та умови проведення відкритого конкурсу затверджуються Конкурсною комісією та розміщуються на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України, в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації.

Конкурсна комісія протягом 30 календарних днів з дня завершення прийому заявок на відкритий конкурс проводить необхідні процедури, передбачені порядком проведення відкритого конкурсу, за результатами голосування складає рейтинг кандидатів на посаду енергетичного омбудсмена та оприлюднює його на офіційних веб-сайтах Кабінету Міністрів України та Регулятора. Протягом зазначеного строку також проводяться спеціальна перевірка кандидатів, передбачена Законом України "Про запобігання корупції", і перевірка, передбачена Законом України "Про очищення влади".

Рішення Конкурсної комісії приймаються простою більшістю голосів її членів. У разі рівного розподілу голосів голос голови Конкурсної комісії є вирішальним.

Конкурсна комісія подає на розгляд Кабінету Міністрів України кандидатури, які отримали найвищий рейтинг, загальним списком у кількості з розрахунку дві особи на одну посаду енергетичного омбудсмена.

Конкурсна комісія оприлюднює інформацію про кандидатів, які отримали найвищий рейтинг та подані на розгляд Кабінету Міністрів України.

Кабінет Міністрів України призначає на посаду енергетичного омбудсмена та його заступників з відібраних Конкурсною комісією кандидатів не пізніше місячного строку з дня внесення Конкурсною комісією відповідного подання.

Енергетичний омбудсмен призначається на посаду рішенням Кабінету Міністрів України.

5. Енергетичний омбудсмен призначається строком на п'ять років.

Стаття 9. Припинення повноважень енергетичного омбудсмена

1. Підставами припинення повноважень енергетичного омбудсмена є:

- 1) складення ним своїх повноважень;
- 2) його смерть;
- 3) набрання законної сили рішенням суду про визнання особи, яка обіймає посаду енергетичного омбудсмена, безвісно відсутньою або оголошення її померлою;
- 4) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо енергетичного омбудсмена;
- 5) закінчення строку повноважень енергетичного омбудсмена;
- 6) порушення вимог щодо несумісності діяльності, визначених у частині третій статті 11 цього Закону;
- 7) вчинення енергетичним омбудсменом дій або бездіяльності, що порушують посадові обов'язки чи принципи діяльності, визначені цим Законом.

2. Рішення про припинення повноважень енергетичного омбудсмена приймається Кабінетом Міністрів України.

3. Припинення повноважень Кабінетом Міністрів України не може бути підставою для припинення повноважень енергетичним омбудсменом.

Розділ III

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ОМБУДСМЕНА

Стаття 10. Гарантії незалежності енергетичного омбудсмена

1. Енергетичний омбудсмен здійснює свою діяльність незалежно від інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, сторін розгляду спору, інших юридичних і фізичних осіб.

2. Особа, яка займає посаду енергетичного омбудсмена, вживає заходів щодо недопущення виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів. Така особа повідомляє не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли вона

дiзналася чи повинна була дiзнатися про наявнiсть у неї реального чи потенцiйного конфлiкту iнтересiв сторони розгляду спору про такий конфлiкт iнтересiв, самоусувається вiд участi у розглядi вiдповiдного спору.

Стаття 11. Вiдносини енергетичного омбудсмена з Регулятором та iншими органами державної влади

1. Енергетичний омбудсмен один раз на рiк iнформує Регулятора, Кабiнет Мiнiстрiв України, центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалiзує державну полiтику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугiльно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексах (далi — паливно-енергетичний комплекс), з таких питань:

- 1) про кiлькiсть та змiст звернень споживачiв до енергетичного омбудсмена та до суб'єктiв господарювання, що провадять дiяльнiсть у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 2) про кiлькiсть, змiст та результати розгляду скарг, розглянутих енергетичним омбудсменом;
- 3) iнформацiю щодо категорiй звернень та скарг споживачiв;
- 4) щодо наявностi систематичних проблем у правозастосуваннi суб'єктами господарювання, що провадять дiяльнiсть у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 5) щодо наявностi систематичних порушень з боку суб'єктiв господарювання, що провадять дiяльнiсть у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 6) щодо наявностi суб'єктiв господарювання, що провадять дiяльнiсть у сферах енергетики та комунальних послуг, якi не виконали рiшення енергетичного омбудсмена;
- 7) кiлькiсть вiдхилених скарг та причини їх вiдхилення.

Щорiчно, до 1 квітня, енергетичний омбудсмен готує звiт, в якому вiдображаються вiдомостi зазначенi в пунктах 1-13 цiєї частини за попереднiй рiк, який пiдлягає оприлюдненню на офiцiйному веб-сайтi енергетичного омбудсмена.

3. З метою систематизації даних про одержання та рух заяв споживачів енергетичним омбудсменом створюється база даних таких звернень та скарг.

4. Енергетичний омбудсмен розробляє пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, актів міністерств, Регулятора. Відповідний орган зобов'язаний надати вмотивовану відповідь про врахування чи відхилення пропозицій енергетичного омбудсмена протягом 1 місяця з моменту отримання пропозицій та зауважень.

5. Енергетичний омбудсмен співпрацює з центральним органом виконавчої влади, що здійснює формування та забезпечення реалізації державної політики в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному та нафтогазовому комплексах (далі – паливно-енергетичний комплекс), Регулятором, територіальними представництвами Регулятора, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики та теплопостачання, центральним органом виконавчої влади у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, Антимонопольним комітетом України, іншими органами державної влади, місцевого самоврядування. Зазначені органи зобов'язані співпрацювати з енергетичним омбудсменом і своєчасно надавати необхідну інформацію та консультації.

6. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики та теплопостачання відповідно до його повноважень визначених законом за зверненням енергетичного омбудсмена проводить відповідне обстеження, перевірки, огляди щодо обладнання електричних та теплових мереж суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

7. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики та теплопостачання

делегує своїх представників для участі в розгляді спорів енергетичним омбудсменом за його письмовим клопотанням.

Стаття 12. Обов'язки та повноваження енергетичного омбудсмена

1. Енергетичний омбудсмен зобов'язаний:

- 1) додержуватися Конституції України і законів України, інших правових актів, прав та охоронюваних законом інтересів людини і громадянина, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права;
- 2) забезпечувати дотримання правового режиму інформації з обмеженим доступом, установленого законом;
- 3) дотримуватися найвищих стандартів професіоналізму і етичної поведінки;
- 4) забезпечувати однакове застосування одних і тих самих норм матеріального права та ухвалення подібних за змістом рішень у подібних правовідносинах;
- 5) постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності;
- 6) приймати до розгляду звернення та скарги.

2. Повноваження енергетичного омбудсмена:

- 1) приймає рішення щодо виконання завдань відповідно до цього Закону, мети та принципів діяльності енергетичного омбудсмена;
- 2) взаємодіє з органами державної влади та будь-якими третіми особами;
- 3) приймає рішення щодо розгляду скарг відповідно до цього Закону;
- 4) затверджує структуру та штатний розпис Секретаріату енергетичного омбудсмена;
- 5) здійснює контроль за роботою Секретаріату енергетичного омбудсмена;
- 6) здійснює розпорядження бюджетом Секретаріату енергетичного омбудсмена;
- 7) приймає рішення щодо залучення експертів, вчених, фахівців, для виконання покладених на енергетичного омбудсмена завдань;

- 8) інформування споживачів про їхні права та можливості їх захисту;
- 9) сприяння у досягненні мирової угоди між споживачем та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 10) публікація загальних рекомендацій для суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, що містить аналіз проблем у їх роботі зі споживачами та пропозиції щодо їх вирішення.
- 11) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Стаття 13. Права енергетичного омбудсмена

1. Енергетичний омбудсмен має право:

- 1) бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, урядових комітетів, колегіях органів центральної виконавчої влади;
- 2) направляти Регулятору пропозиції та коментарі до актів, спрямованих на правове регулювання цивільно-правових відносин між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 3) звертатися до органів державної влади для отримання інформації;
- 4) залучати експертні установи для надання висновків, необхідних для прийняття обґрунтованого рішення в процесі розгляду звернень та скарг споживачів;
- 5) звертатися до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг про надання інформації чи відомостей, необхідних для здійснення діяльності енергетичного омбудсмена;
- 6) виносити подання енергетичного омбудсмена, а також звертається до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг із запитами щодо вжитих ними за результатами розгляду подання заходів чи дій щодо усунення випадків порушення прав споживачів;

7) звертатися до суду у разі порушення органами державної влади чи суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, повноважень енергетичного омбудсмена;

8) звертатись до Регулятора із фактами невиконання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг рішень енергетичного омбудсмена.

Стаття 14. Секретаріат енергетичного омбудсмена

1. Секретаріат енергетичного омбудсмена утворюється для забезпечення його діяльності, який є юридичною особою, має свій рахунок у банку та печатку встановленого зразка. Визначення та затвердження структури, штатного розпису та вирішення інших питань щодо функціонування секретаріату здійснює енергетичний омбудсмен відповідно до цього Закону та у порядку визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. На працівників секретаріату поширюється дія Закону України "Про державну службу". Положення та кошторис секретаріату затверджуються енергетичним омбудсменом у межах кошторису витрат, пов'язаних із діяльністю енергетичного омбудсмена. Призначення на посаду та звільнення працівників секретаріату здійснюються енергетичним омбудсменом.

3. Працівники секретаріату енергетичного омбудсмена:

1) забезпечують прийом та опрацювання звернень споживачів;

2) надають консультації та інформацію споживачам за їх усними зверненнями, в тому числі за телефоном (з використанням комп'ютерного архіватора розмов) та за допомогою засобів відеозв'язку або готують проекти відповідей споживачам у разі їх письмового звернення та надають проекти відповідей для розгляду та підписання енергетичним омбудсменом;

3) надають аналітичну підтримку енергетичному омбудсмену;

4) готують звіти.

4. Працівники Секретаріату енергетичного омбудсмена зобов'язані:

1) додержуватися Конституції України і законів України, інших правових актів, прав та охоронюваних законом інтересів людини і громадянина;

2) забезпечувати дотримання правового режиму інформації з обмеженим доступом, встановленого законом;

3) дотримуватися найвищих стандартів професіоналізму і етичної поведінки;

4) постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності.

5. Секретаріат енергетичного омбудсмена забезпечує підтримку функціонування офіційного веб-сайту та регулярно оновлення інформації щодо прав споживачів, можливостей їх реалізації та позасудового вирішення споживчих спорів.

Стаття 15. Порядок фінансування діяльності енергетичного омбудсмена та секретаріату енергетичного омбудсмена

1. Фінансування енергетичного омбудсмена та секретаріату енергетичного омбудсмена здійснюється за рахунок надходження до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до статті 13 Закону України «Про Національну Комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» або з інших не заборонених законом джерел.

2. На фінансування енергетичного омбудсмена та секретаріату енергетичного омбудсмена направляється не більше 0,01 всього обсягу регуляторних внесків.

3. Енергетичний омбудсмен не пізніше 1 квітня поточного року подає для погодження Комітету Верховної Ради України з питань бюджету проект кошторису на наступний рік.

4. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у місячний строк приймає рішення про погодження кошторису або надає обґрунтовані зауваження до нього.

У разі отримання зауважень енергетичний омбудсмен у п'ятнадцятиденний строк після їх отримання затверджує відкоригований кошторис та передає його до комітету Верховної Ради України з питань бюджету для погодження.

Затверджений кошторис енергетичного омбудсмена та секретаріату енергетичного омбудсмена надсилається до Регулятора для врахування при розрахунку розміру регуляторних внесків та розміщується на офіційному веб-сайті енергетичного омбудсмена. Регулятор не може зменшувати затверджений кошторис, враховувати його частково чи не враховувати його при розрахунку розміру регуляторних внесків.

5. Звіт про виконання кошторису оприлюднюється на офіційному веб-сайті енергетичного омбудсмена та подається до Верховної Ради України.

6. У випадку, якщо до початку бюджетного року кошторис не затверджений у встановленому цим Законом порядку, фінансування здійснюється за кошторисом попереднього бюджетного року.

7. Контроль за цільовим використанням коштів енергетичного омбудсмена та секретаріату енергетичного омбудсмена здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 16. Оплата праці енергетичного омбудсмена

1. Оплата праці енергетичного омбудсмена, секретаріату енергетичного омбудсмена повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання ними службових обов'язків та стимулювати сумлінну працю.

2. Умови оплати праці членів Ради енергетичного омбудсмена визначаються з урахуванням особливостей цього Закону.

3. Умови оплати праці, надання відпусток, питання соціального захисту працівників секретаріату енергетичного омбудсмена визначаються Законом України «Про державну службу» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

4. Встановлюються такі посадові оклади енергетичному омбудсмену та працівникам секретаріату енергетичного омбудсмена відповідно до розміру

мінімальної заробітної плати, визначеної законом про Державний бюджет України на відповідний рік:

Енергетичний омбудсмен – 40;

працівники секретаріату енергетичного омбудсмена – від 15 до 25.

5. Енергетичному омбудсмену можуть встановлюватись такі премії: місячна або квартальна премія за відмінне виконання службових обов'язків; за виконання окремих особливо важливих завдань.

6. Розмір та порядок встановлення надбавок, премій, інших виплат працівникам секретаріату енергетичного омбудсмена визначаються Законом України "Про державну службу".

Стаття 17. Компетенція енергетичного омбудсмена

1. До компетенції Енергетичного омбудсмена відносяться питання вирішення спорів:

1) в сфері електроенергетики стосовно:

розрахунків споживачів за спожиту електричну енергію та надані послуги;

якості обслуговування споживачів електричної енергії; обліку спожитої електричної енергії;

дотримання правил користування (постачання) товарами та послугами на роздрібному електроенергетичному ринку;

відключення від електричних мереж споживачів;

відновлення електропостачання споживачам;

доступу до електричних мереж;

зміни постачальника електроенергії.

2) в газовому секторі стосовно:

розрахунків споживачів за спожитий природний газ та надані послуги з газопостачання; якості обслуговування споживачів природного газу; обліку спожитого природного газу; відключення від газових мереж споживачів;

відновлення газопостачання.

3) в сфері теплопостачання стосовно:

розрахунків споживачів за надані послуги з теплопостачання; якості обслуговування споживачів теплової енергії; обліку наданих послуг з централізованого опалення;

4) дотримання процедур врегулювання спорів, що виникають між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, в межах, визначених цим Законом.

Розділ IV

ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПОРІВ ЕНЕРГЕТИЧНИМ ОМБУДСМЕНОМ

Стаття 18. Початок розгляду спорів енергетичним омбудсменом

1. Енергетичний омбудсмен розглядає спори, які виникають між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

2. Заява споживача може подаватися за допомогою системи подання скарг споживачів в електронному вигляді на офіційному веб-сайті енергетичного омбудсмена, шляхом надсилання електронного повідомлення на офіційну електронну адресу енергетичного омбудсмена, на матеріальних носіях засобами поштового зв'язку чи особисто.

3. Енергетичний омбудсмен повинен проінформувати сторони про отримання заяви споживача та про початок попереднього розгляду спору шляхом надсилання електронного повідомлення на визначену споживачем адресу та офіційну електронну адресу суб'єкта господарювання, що провадять діяльність у сфері енергетики чи комунальних послуг. За відсутності в споживача засобів електронного зв'язку повідомлення надсилається поштою. Енергетичний омбудсмен може додатково інформувати споживача про початок розгляду спору за допомогою служби коротких текстових повідомлень.

4. Протягом п'яти робочих днів з моменту отримання заяви споживача енергетичний омбудсмен здійснює попередній розгляд заяви та приймає рішення про початок розгляду спору або про залишення заяви споживача без руху,

повернення заяви у визначених статтею 22 цього Закону випадках. Сторони невідкладно, але не пізніше 24 годин з моменту підписання рішення, повідомляються про рішення енергетичного омбудсмена.

5. Інформація про початок розгляду спору із зазначенням найменування суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики або комунальних послуг, який є стороною розгляду спору розміщується на офіційному веб-сайті енергетичного омбудсмена за умови знеособлення даних про споживача.

Стаття 19. Залишення заяви споживача без розгляду, повернення заяви

1. У випадку, якщо споживачем подано скаргу до енергетичного омбудсмена без підтвердження факту звернення до суб'єкта господарювання не менш як за 30 днів до моменту звернення до енергетичного омбудсмена, але не раніше одного року з моменту ознайомлення споживача з прийнятим суб'єктом господарювання рішенням, енергетичний омбудсмен залишає заяву без розгляду, про що повідомляє споживача, пояснює споживачу його права, консулює з питання оформлення скарги, у разі необхідності просить надати документи, необхідні для прийняття обгрунтованого рішення, а також надає йому строк для усунення недоліків, не менше п'яти днів з дня отримання споживачем відповіді про залишення скарги без розгляду.

2. Якщо споживач у встановлений строк вносить відповідні виправлення в заяву, заява вважається поданою в день первісного її подання до енергетичного омбудсмена. Інакше заява вважається неподаною і повертається споживачеві.

3. Крім цього, заява повертається у випадках, коли:

- 1) споживач не звернувся до суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики чи комунальних послуг для вирішення спору;
- 2) спір розглядався чи розглядається іншою установою альтернативного вирішення спорів, Регулятором чи судом;
- 3) заяву від імені споживача подано особою, яка не має повноважень на ведення справи;
- 4) справа не входить до компетенції енергетичного омбудсмена.

4. Про повернення заяви енергетичний омбудсмен невідкладно інформує споживача засобами електронного та/або поштового зв'язку.

5. Повернення заяви споживачу енергетичним омбудсменом не перешкоджає зверненню із заявою до суду.

Стаття 20. Розгляд спорів енергетичним омбудсменом

1. Суб'єкт господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики або комунальних послуг за запитом енергетичного омбудсмена повинен надати інформацію щодо підстав спору зі споживачем.

2. Протягом семи днів з моменту отримання повідомлення про початок розгляду спору суб'єкт господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики або комунальних послуг направляє енергетичному омбудсмену пропозицію щодо вирішення спору або заперечення на скаргу споживача.

3. Копії всіх заяв, документів або іншої інформації, що подаються однією із сторін спору енергетичному омбудсмену, повинні бути передані іншій стороні для ознайомлення.

4. Копії всіх заяв, документів або іншої інформації, в тому числі про рух справи, проведення слухань направляються сторонам шляхом надсилання електронного повідомлення на визначену споживачем адресу та офіційну електронну адресу суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики чи комунальних послуг. За відсутності в споживача засобів електронного зв'язку повідомлення надсилається поштою. Енергетичний омбудсмен може додатково інформувати споживача про рух скарги або про проведення слухань за допомогою служби коротких текстових повідомлень.

5. Енергетичний омбудсмен розглядає спір або справу про порушення на підставі документів та інших матеріалів, наданих сторонами або отриманих від експертних установ.

6. За клопотанням однієї із сторін енергетичний омбудсмен може прийняти рішення про проведення усних слухань або проведення слухань у режимі відеоконференції. Сторони повідомляються про час проведення слухань не менш як за п'ять робочих днів до дати проведення слухань.

7. Енергетичний омбудсмен повинен проінформувати сторони про їхні права та наслідки їх рішень в ході процедури вирішення спору, до того моменту як споживач погодиться або відмовиться від виконання рішення енергетичного омбудсмена, або сторони домовляться про припинення розгляду.

8. За результатами розгляду спору енергетичний омбудсмен виносить рішення що є обов'язковим для виконання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

9. Рішення енергетичного омбудсмена можуть бути оскаржені в судовому порядку. Оскарження рішень енергетичного омбудсмена не зупиняє їх виконання.

10. Споживач має право:

1) відмовитися від участі в процесі розгляду заяви на будь-якому етапі розгляду;

2) відмовитися від виконання запропонованого енергетичним омбудсменом рішення;

3) звернутися за захистом своїх прав до суду на будь-якому етапі розгляду спору, в тому числі після підписання рішення енергетичним омбудсменом.

11. Сторони мають право:

1) знати про дату, час, місце розгляду спору, порядок розгляду спору;

2) за клопотанням отримувати інформацію, що стосується розгляду спору, копії матеріалів розгляду, а також переліку їх прав та обов'язків на матеріальних носіях;

3) давати письмові пояснення, а у випадку усних слухань чи проведення відео конференції – усні пояснення;

4) обмінюватися інформацією за допомогою електронних повідомлень, а також, за необхідності, поштою;

5) брати участь у розгляді спору особисто або через представника. Особиста участь у справі особи не позбавляє її права мати в цій справі представника.

8. В процесі розгляду спору енергетичний омбудсмен розглядає юридичні та фактичні аспекти спору, а за необхідності також експертні висновки. До слухання у справі можуть бути залучені представники центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики та теплопостачання працівники, інші особи, якщо споживач не висловив проти цього обґрунтованих заперечень.

9. Усні пояснення осіб та інші дії, вчинені на усних слуханнях, фіксуються в протоколі, в якому зазначається також дата і місце його складання, прізвища енергетичного омбудсмена чи уповноважених ним працівників секретаріату енергетичного омбудсмена, із зазначенням їх посад, прізвищ осіб, які надають пояснення.

Протокол підписується енергетичним омбудсменом. Про відмову осіб, до яких були звернені усні вимоги підписати протокол, зазначається у протоколі. Особа має право надати пояснення і зауваження стосовно змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

Стаття 21. Припинення розгляду спорів енергетичним омбудсменом

1. Процес розгляду спору припиняється:

- 1) пропозицією рішення спору енергетичним омбудсменом за результатами розгляду спору – з дня підписання такого рішення сторонами;
- 2) заявою споживача про припинення розгляду спору – з дня отримання такої заяви енергетичним омбудсменом;
- 3) за спільною заявою сторін про припинення розгляду – з дня отримання такої спільної заяви енергетичним омбудсменом.

2. Строк розгляду спору не повинен перевищувати 30 днів з моменту отримання скарги з усіма супровідними документами і закінчуючи днем оголошення рішення спору. Енергетичний омбудсмен може приймати рішення про продовження цього строку не більш ніж на 30 днів у випадку значної складності спору.

3. Через 30 днів після прийняття рішення енергетичним омбудсменом відповідний суб'єкт господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики чи комунальних послуг повідомляє енергетичного омбудсмена про виконання погодженого зі споживачем рішення. Ненадання такої інформації тягне за собою адміністративну відповідальність.

Стаття 22. Обов'язок співпраці з енергетичним омбудсменом

1. Енергетичний омбудсмен співпрацює з інформаційно-консультаційними центрами, комісіями інформаційно-консультаційних центрів, відділами з забезпечення захисту прав споживачів суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

2. Службові особи суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, до яких звернувся енергетичний омбудсмен, зобов'язані співпрацювати з ним і своєчасно надавати необхідну допомогу, зокрема, у визначений енергетичним омбудсменом розумний строк:

1) забезпечити доступ до інформації чи відомостей, у тому числі всієї інформації та відомостей, що містять інформацію з обмеженим доступом, відповідно до закону;

2) відповідати на звернення енергетичного омбудсмена шляхом надання йому інформації (в тому числі у формі звіту або звітів), що містить опис заходів чи дій (одноразових або таких, що тривають), вжитих або таких, що мають бути вжиті для забезпечення прав та інтересів споживачів або виконання рішення енергетичного омбудсмена, або вмотивованих пояснень щодо того, чому такі заходи чи дії не були вжиті;

3) надавати інформацію і пояснення стосовно фактичної та правової підстави своїх рішень, дій та/або бездіяльності.

3. Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг зобов'язані інформувати споживачів щодо можливості звернення до енергетичного омбудсмена за захистом своїх прав та інтересів у разі їх порушення шляхом розміщення даної інформації на

зворотньому боці рахунків про сплату спожитої електричної енергії, природного газу, комунальних послуг та у пунктах прийому платежів.

4. Уповноважені особи суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг зобов'язані брати участь в розгляді скарг споживачів енергетичним омбудсменом.

5. Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг щоквартально до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом, подають до енергетичного омбудсмена звіт реєстрації звернень заявників, які є споживачами послуг у сферах енергетики та комунальних послуг або мають намір ними стати, та звернулись відповідних суб'єктів.

Розділ IV

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

статтю 212³ після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

3. "Неправомірна відмова в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, на запит енергетичного омбудсмена відповідно до Закону України "Про енергетичного омбудсмена" — тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян".

У зв'язку з цим частину восьму вважати частиною дев'ятою;

у частині дев'ятій слова "частинами першою – сьомою" замінити словами "частинами першою – восьмою";

у частині першій статті 255:

пункт 8¹ після слів та знаків "Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність")" доповнити словами "та Закону України "Про енергетичного омбудсмена".

Доповнити статтею 188-49 в такій редакції:

"Стаття 188-49. Невиконання законних вимог енергетичного омбудсмена

Невиконання законних вимог енергетичного омбудсмена щодо усунення порушень законодавства про захист прав споживачів в сферах енергетики та комунальних послуг -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.";

2) частину третю статті 8 Закону України "Про оплату праці" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 17, ст.121) після слова "суддів" виключити сполучник "та", після слів "членів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, працівників її центрального апарату і територіальних органів" доповнити словами "енергетичного омбудсмена, та працівників секретаріату енергетичного омбудсмена";

4) у Законі України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 51, ст.833):

частину третю статті 5 після слів "крім випадків, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції" доповнити словами "та Законом України "Про енергетичного омбудсмена";

в частині третій статті 13 після слів "планового обсягу потреб у фінансуванні Регулятора" доповнити словами "та Енергетичного омбудсмена";

частину четверту статті 14 доповнити пунктом 8 в такій редакції:

"8) розглядає пропозиції та зауваження енергетичного омбудсмена до проектів актів, які мають ознаки актів, спрямованих на правове регулювання цивільно-правових відносин між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, а також

пропозиції енергетичного омбудсмена щодо посилення захисту споживачів у сферах енергетики та комунальних послуг. ";

Частину п'яту вважати частиною шостою відповідно;

частину сьому статті 19 доповнити пунктом 5 в такій редакції:

"5) обґрунтоване звернення енергетичного омбудсмена про порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законних прав споживачів";

статтю 22 доповнити частиною сьомою в такій редакції:

"7. У разі розгляду питань порушень законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг за поданням енергетичного омбудсмена Регулятор розглядає питання відповідальності суб'єкта господарювання, його посадових осіб на підставі встановлених енергетичним омбудсменом фактичних обставин справи на своєму засіданні у формі відкритих слухань протягом 30 днів з моменту отримання такого подання та приймає рішення про застосування до суб'єкта господарювання санкцій та/або застосування адміністративного стягнення до посадової особи такого суб'єкта господарювання. "

4. Кабінету Міністрів України:

протягом дванадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом затвердити нормативно-правові акти передбачені цим Законом.

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами

виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

протягом вісімнадцятим місяців з дня набрання чинності цим Законом засновати секретаріат енергетичного омбудсмена та організувати проведення конкурсу на посаду енергетичного омбудсмена;

протягом місяця з дня набрання чинності цим Законом внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на поточний рік для включення до нього видатків, необхідних для створення та діяльності енергетичного омбудсмена та

секретаріат енергетичного омбудсмена, зокрема видатків для забезпечення енергетичного омбудсмена та його секретаріат адміністративними будинками, засобами зв'язку і матеріально-технічного забезпечення, іншим майном.

Голова

Верховної Ради України

А.В. Парубій

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект Закону України «Про енергетичного омбудсмена» (далі – проект Закону) розроблено На виконання абзацу третього пункту 5 розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 76 Закону України «Про ринок електричної енергії».

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою розробки проекту Закону є запровадження на законодавчому рівні в Україні інституту енергетичного омбудсмена в якості посередника, незалежної третьої особи, яка сприятиме посиленню ролі споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та забезпечить швидке та ефективне врегулювання спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Проектом Закону визначаються правовий статус енергетичного омбудсмена, його завдання, функції, повноваження, принципи взаємовідносин з державою, державними органами, суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та споживачами.

3. Правові аспекти

До законодавчих актів, що діють у відповідній сфері суспільних відносин належать:

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Закон України «Про ринок природного газу»;

Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребує додаткових коштів з Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону потребує погодження з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державною регуляторною службою України, Антимонопольним комітетом України, Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України.

6. Регіональний аспект

Проект Закону не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У законопроекті відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У законопроекті відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект Закону потребує проведення обговорень з громадськістю.

9. Позиція соціальних партнерів

Законопроект не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Законопроект потребує оцінки регуляторного впливу.

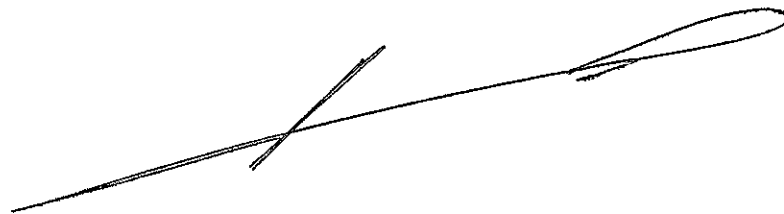
10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація законопроекту не впливатиме на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Забезпечення швидкого та ефективного врегулювання спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, посилення ролі споживачів.

Міністр

І. Насалнк

« » _____ 2017 року

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Повідомлення про оприлюднення проекту Закону України "Про енергетичного омбудсмена"

26.07.2017 | 14:41

Повідомлення про оприлюднення проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена»

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» оголошує про опублікування проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена» на офіційному веб-сайті Міненерговугілля в мережі Інтернет - <http://mpe.kmu.gov.ua>, розділ «Діяльність», підрозділ «Регуляторна діяльність», папка «Проекти регуляторних актів та аналізи регуляторного впливу до них».

Проект Закону України «Про енергетичного омбудсмена» розроблено Міністерством енергетики та вугільної промисловості України на виконання абзацу третього пункту 5 розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 76 Закону України «Про ринок електричної енергії»

Основною метою та завданням прийняття Закону є запровадження на законодавчому рівні в Україні інституту енергетичного омбудсмена в якості посередника, незалежної третьої особи, яка сприятиме посиленню ролі споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та на безоплатній основі для споживачів забезпечить швидке та ефективне врегулювання спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Зауваження та пропозиції до проекту Закону приймаються в письмовому вигляді та електронною поштою протягом місяця за адресою:

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 01601, м. Київ, вул. Хрещатик, 30; e-mail: oksana.kolosova@mev.gov.ua.

« [повернутись](#) »

Постійна www-адреса статті:

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/publish/article?art_id=245226185

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена»

I. Визначення проблеми

Проект Закону України «Про енергетичного омбудсмена» підготовлено Міністерством енергетики та вугільної промисловості від 24.04.2017 № 297 на виконання абзацу третього пункту 5 Розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон).

З прийняттям Закону України «Про ринок природного газу» та Закону України «Про ринок електричної енергії» розпочато процес реформування даних сегментів ринку. Запроваджується новий ринок електричної енергії та газу, змінюються умови його функціонування. Зокрема, у споживачів з'явиться можливість вибору постачальника електроенергії. На сьогодні здійснюється робота щодо розробки та затвердження нормативно-правових актів, спрямованих на впровадження згаданих вище законів.

Разом з тим, за 2016 рік отримано 2772 скарги та звернень лише від споживачів електричної енергії щодо неякісного надання послуг. В силу об'єктивних причин вирішення спорів в судовому порядку є недоступним для переважної більшості громадян. Крім того, вирішення спорів в судовому порядку – тривалий та складний процес.

Закон передбачає запровадження механізму, який дозволить мінімізувати кількість випадків щодо недобросовісного виконання своїх зобов'язань відповідними суб'єктами господарювання, та забезпечить швидке, ефективне та безоплатне для споживачів врегулювання спорів, сприятиме укладенню мирової угоди на будь-якій стадії розгляду спору у сферах енергетики та комунальних послуг.

Отже, основною метою проекту Закону України є створення інституту Омбудсмена, як нової моделі альтернативного вирішення спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг на безоплатній основі. Запровадження інституту Омбудсмена має вивести на новий рівень відносини споживача з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг; забезпечить продовження практичної реалізації реформи ринку енергетики та комунальних послуг та створить умови для підвищення добробуту громадян як кінцевих бенефіціарів такого розвитку.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є створення умов для посилення захисту споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг та забезпечення швидкого, ефективного та безоплатного для споживачів врегулювання спорів.

Проектом Закону передбачається, що реалізація поставлених цілей здійснюватиметься шляхом інформування, забезпечення захисту на безоплатній основі прав і інтересів споживачів, що були порушені в результаті дій та/або бездіяльності, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність:

1) у сфері енергетики:

діяльність з розподілу, постачання електричної енергії;

діяльність з розподілу та постачання природного газу;

2) у сфері комунальних послуг:

діяльність з транспортування теплової енергії місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії;

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	Забезпечить запровадження процедури альтернативного вирішення спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг; створить умови для інформування та роз'яснення широким верствам населення – споживачам норм діючого законодавства, прав та можливостей у сферах енергетики та комунальних послуг
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Ситуація стосовно якості надання комунальних послуг, зокрема, енергозабезпечення не зміниться. Матиме місце надходження скарг та звернень стосовно недобросовісного виконання зобов'язань відповідними суб'єктами господарювання, неякісного надання послуг і неможливості ефективного захисту прав, інтересів споживача.

Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	Потребує додаткового проведення аналізу неефективності захисту прав та інтересів споживачів під час отримання комунальних послуг та послуг з енергозабезпечення. Крім того, необхідно визначити перелік законодавчих актів для внесення змін та доповнень з метою підвищення рівня захисту прав споживачів.
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	Забезпечить запровадження інституту Омбудсмена як нової моделі альтернативного вирішення спорів на безоплатній основі між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, сприятиме формуванню позитивного міжнародного іміджу держави, ефективному проведенню реформ відповідно до зобов'язань України в рамках Угоди про членство в Енергетичному Співтоваристві.	Витрати матимуть місце можливо для організації умов праці Енергетичного омбудсмена та його секретаріату. Наступні витрати пов'язані із виплатою заробітної плати. Крім того, планується фінансування цієї юридичної особи за рахунок частини регуляторних внесків.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Витрати з боку держави відсутні. Хіба що на підготовку відповіді на скарги, звернення з боку споживачів, що не може рахуватись належним захистом.	Унеможливило забезпечення ефективного проведення реформ, відповідно до міжнародних зобов'язань України
Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	Забезпечить вдосконалення законодавства шляхом внесення змін до ряду законодавчих актів.	Витрати відсутні, але вдосконалення процедури судового захисту прав споживачів комунальних послуг, енергозабезпечення, не забезпечить належний безоплатний захист, оперативність розгляду

		справ у суді.
--	--	---------------

Оцінка впливу на сферу інтересів споживачів (громадян)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	Дозволить вирішити проблему ефективного захисту на безоплатній основі прав і законних інтересів споживачів комунальних та енергетичних послуг, а також сприятиме вчасному поінформуванню та роз'ясненню споживачів про їх права та обов'язки.	Відсутні
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Унеможливило забезпечення належного рівня захисту споживачів, нівелює зусилля держави по проведенню якісної та ефективної реформи
Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	Можливе поліпшення стану захисту прав відповідних споживачів у судах.	Платність захисту.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	28	8	-	-	36
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	77,8 %	22,2%	-	-	100 %

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	Прийняття проекту Закону сприяє розвитку взаємовідносин суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг зі споживачами та дозволить знизити кількість звернень споживачів, запровадить ефективну (спрощену) процедуру вирішення спорів.	Не обтяжує відповідних суб'єктів господарювання, оскільки на сьогодні вищезазначені суб'єкти відповідно до Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" вже здійснюють регуляторні внески.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	Відсутні	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	- виплата заробітної плати омбудсмену та його секретаріату; - фінансування за рахунок 0,01 регуляторних внесків
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	відсутні
Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального

альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Прийняття Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	1	Ситуація у відповідних сегментах ринку не зміниться, що негативно позначиться на міжнародному іміджі України.
Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	2	Може частково поліпшити ситуацію, однак враховуючи тривалість судового розгляду, завантаженість судів, таке вдосконалення не буде ефективним.

Рейтинг	Аргумент щодо переваг обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Прийняття Закону України «Про енергетичного омбудсмена»	Забезпечує вирішення питання інформування, позасудового захисту прав та законних інтересів споживачів електроенергетики та комунальних послуг шляхом створення інституту Омбудсмена, як нової моделі альтернативного вирішення спорів на безоплатній основі між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг. Запровадження інституту	На дію Закону, та у більш широкому розумінні, на сфері енергетики та комунальних послуг в цілому, впливатимуть певні політико-правові, економічні та соціальні зовнішні фактори, які залежно від ситуації можуть мати як позитивні, так і негативні наслідки. Однак, можливі наслідки дії зовнішніх

	Омбудсмена має вивести на новий рівень відносини споживача з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.	факторів не створюють непереборних ризиків для реалізації Закону.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Невиконання п.5 ст. 76 Закону України «Про ринок електричної енергії»	Погіршення настроїв споживачів, що пов'язано із неефективним захистом прав та інтересів
Альтернатива 3. підготовка проекту Закону з метою вдосконалення судового захисту прав, інтересів споживачів.	Вдосконалення чинного законодавства	Не забезпечують досягнення поставленої мети у повній мірі.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Даний проект Закону відповідає потребам у вирішенні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Метою розробки проекту Закону є запровадження на законодавчому рівні в Україні інституту енергетичного омбудсмена в якості посередника, незалежної, третьої особи, що сприяє посиленню ролі споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг та забезпечує швидке та ефективно врегулювання спорів між споживачами та суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Проектом Закону визначаються правовий статус енергетичного омбудсмена, його завдання, функції, напрями діяльності, принципи взаємовідносин з державою, державними органами, суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг та споживачами.

Тому прийняття проекту Закону є одним із можливих та необхідних варіантів сприяння захисту прав та законних інтересів споживачів комунальних послуг та послуг у сфері енергетики.

Для розв'язання зазначених проблем та досягнення поставлених цілей інститут енергетичного омбудсмена потребує надання певних регуляторних повноважень, пов'язаних з доступом до інформації. Безперешкодне отримання відповідної інформації надасть можливість енергетичному омбудсмену

виконувати свої функції та завдання направлені на розгляд скарг комунальних послуг та послуг у сфері енергетики.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Впровадження регуляторного акта потребує витрат на виплату заробітної плати працівникам відповідної структури, що здійснюватиметься за рахунок коштів регуляторних внесків.

VII. Обґрунтування запропонованого строк дії регуляторного акта

Строк дії Закону не обмежується у часі, оскільки відносини, що виникають в результаті забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів у спорах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг мають перманентний характер.

Передбачається, що регуляторний акт набере чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

- зменшення кількості скарг щодо неякісного надання послуг;
- запровадження оперативності розгляду скарг та спрощення процесу їх опрацювання;
- зменшення або відсутність судових позовів стосовно захисту прав відповідних споживачів.

Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта - 36 суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (постачання і розподіл) та споживачі таких послуг.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – залишається незмінним;

Розмір коштів і час, які витратять суб'єкти господарювання на виконання вимог регуляторного акта – не зміниться.

Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг та споживачі будуть поінформовані щодо положень проекту акта, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект акту та аналіз регуляторного впливу акту розміщено на офіційному веб-сайті Міненерговугілля <http://mpe.kmu.gov.ua>, розділ «Нормативно-правова база», підрозділ «Регуляторні акти», папка «Проекти регуляторних актів» Після прийняття акта його буде опубліковано згідно з вимогами законодавства.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності проекту Закону здійснюватиметься до дня набрання ним чинності.

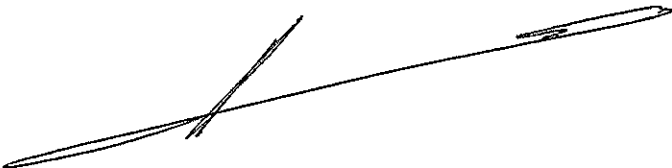
Повторне відстеження результативності Закону здійснюватиметься через рік після набрання ним чинності шляхом порівняння показників результативності базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності Закону здійснюватиметься раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності шляхом порівняння показників результативності повторного та періодичного відстеження.

Інформацією для моніторингу впровадження акта є звітність та звітні дані відповідних суб'єктів господарювання, які надаються у встановленому порядку.

**Міністр енергетики та вугільної
промисловості України**
_____ 2017 р.

І. Насалик

ДОДАТОК
до аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ гривень	0	0
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	36	36
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва,	0	0

	на виконання регулювання, гривень		
--	-----------------------------------	--	--

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання /підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0
---	---	---	---	---

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу
Витрати на оборотні активи	0	0	0

(матеріали, канцелярськ і товари тощо)			
---	--	--	--

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

« 28 » 07. 2017

м. Київ

№ 505

Про внесення змін до Плану діяльності Міненерговугілля України з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731, зі змінами та доповненнями,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міненерговугілля України з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік, затвердженого наказом Міненерговугілля від 14.12.2016 № 806, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

І. Насалик

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики та теплоенергетики
2017 № _____

**Зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики та теплоенергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік**

№ з/п	Вид та назва проекту РА	Мета прийняття РА	Підрозділи, відповідальні за розроблення проектів РА	Термін підготовки проекту РА
28.	Закон України «Про енергетичного омбудсмена»	Запровадження в Україні інституту енергетичного омбудсмена в якості посередника, незалежної третьої особи, що сприяє посиленню ролі споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг	Департамент електроенергетичного комплексу	III квартал 2017 р.